

PUBLICACIONES DE LA JUNTA DE CIENCIAS
NATURALES DE BARCELONA — 1924

Trabajos del Museo de Ciencias
Naturales de Barcelona

Vol. IV

N.º II

INSECTES DE L'EXCURSIO DE
D. ASCENSI CODINA A CASTELLA
I ANDALUSIA AL JUNY DE 1923

PER EL

R. P. LLONGÍ NAVÁS

(Miembro correspondiente de la Junta)

(PUBLICADO EN 17 DE DICIEMBRE DE 1924)

MUSEO DE CIENCIAS NATURALES
BARCELONA

INSECTES DE L'EXCURSIÓ DE
D. ASCENSI CODINA A CASTELLA
I ANDALUSIA, AL JUNY DE 1923

PER

R. P. LLONGÍ NAVÁS, S. J.

Es molt útil, àdhuc prescindint de les novetats, per al coneixement de la faunística d'Espanya la publicació de la llista següent dels insectes pertanyents a l'antic ordre dels Neuròpters, sotmesos al meu estudi. Formen un total de 35 espècies, nombre bastant gran, distribuïdes en 30 gèneres, 17 famílies i 7 ordres dels que admetem actualment. No estarà de més que hi adjunt-hi àdhuc les dels Ortòpters dels quals hi ha alguna bona troballa. Totes pertanyen al Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

PARANEURÒPTERS

Família LIBELÚLIDS

1. *Orthetrum brunneum* Fonsc. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
2. *Sympetrum striolatum* Charp. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
3. *Crocothemis erythræa* Brull. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.

Família ÈSNIDS

4. *Gomphus pulchellus* Sel. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
5. » *simillimus* Sel. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Baeza (Jaén), 15 de juny.
6. *Onychogomphus forcipatus* L. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Álora (Málaga), 22 de juny.
7. *Onychogomphus Genei* Sel. Baeza (Jaén), 15 de juny. 8 exemplars ♂♂ i un ♀. Espècie localitzada i poc freqüent a altres punts.

Família AGRÍONIDS

8. *Agrion splendens* Harr. var. *xanthostoma* Charp. Álora (Málaga), 22 de juny.
9. *Lestes viridis* Lind. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
10. *Sympycna fusca* Lind. Fuentálamo, Baeza (Jaén), 16 de juny.
11. *Platycnemis latipes* Ramb. Álora (Málaga), 22 de juny. Molts exemplars.
12. *Platycnemis acutipennis* Sel. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
13. *Coenagrion mercuriale* Charp. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
14. *Cercion Lindeni* Sel. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Baeza (Jaén), 15 de juny.
15. *Ischnura Graellsii* Ramb. Baeza (Jaén), 15 de juny; Álora (Málaga), 22 de juny.

PLECÒPTERS

Família PÈRLIDS

16. *Hemimelæna flaviventris* Hoffm. Venta de Càrdenas (Ciudad Real), 8 de juny; Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.
17. *Isoperla rivulorum* Pict. Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.

EFEMERÒPTERS

Família LEPTOFLÈBIDS

18. *Choroterpes Picteti* Etn. Baeza (Jaén), 15 de juny.
19. *Habrophlebia fusca* Curt. Venta de Càrdenas (Ciudad Real), 8 de juny; Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.

Família BÈTIDS

20. *Bætis pumilus* Burm. (fig. 1). Venta de Càrdenas (Ciudad Real), 8 de juny; Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny. Subimago.

Un exemplar en bon estat d'aquesta última localitat presenta les venetes de l'ala posterior en altra posició, inversa de la representada per la figura d'Eaton (Ephemeridae, pl. XVI, f. 29 e), i Klapálek

(Ephemerida, p. 17, f. 19), es a dir que la veneta de la primera a la segona vena arriba al peduncle de la forca i la que va de la segona

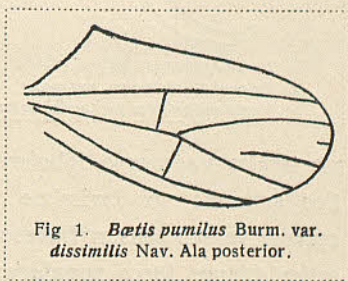

Fig 1. *Bætis pumilus* Burm. var. *dissimilis* Nav. Ala posterior.

a la tercera surt de la forca prop de la base. Podria dir-se aquesta forma **dissimilis**.

Dimensions: llargària, 5'2 mm.; ala ant., 5'3 mm.

Família ECDIONÚRIDS

21. **Ecdyonurus fluminum** Pict. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny; Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.

22. **Ecdyonurus Codinai** sp. nov. (fig. 2).

Similis *fluminum* Pict. Major.

Flavo-fulvus.

Caput oculis in sicco fuscis; ocellis griseis, prominulis; antennis fuscis.

Mesonotum stria longitudinali laterali fusca, ante alas; in striis longitudinalibus fuscescentibus, parum definitis.

Abdomen in ♂ segmentis 2-7 superne margine posteriore fusco et inde stria obliqua laterali antorsum descendente usque ad connexivum fusca; in ♀ tergitis 2-3 stria obliqua simili laterali; ulti-

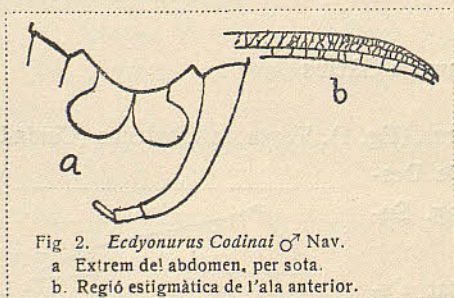

Fig. 2. *Ecdyonurus Codinai* ♂ Nav.

a. Extrem del abdomen, per sota.

b. Regió estigmàtica de l'ala anterior.

mo tergito transverso, lobo medio parum producto, magis in ♀ postice subrecto vel levissime concavo; urodiis basi fuscescentibus, apicem versus sensim flavescentibus, in duobus tertiis basalibus ad articulationes fusco annulatis; lobis copulatoris oviformibus, subrotundatis seu cuneiformibus, apice dilatatis, inter se apice subcontiguus; forcipe seu cercis inferioribus ♂ fusco-nigris, primo articulo longissimo, tertio duplo tenuiore secundo, pallidiore (fig. 2, a).

Pedes anteriores ♂ fusci, articulo primo tarsorum longiore medio tibiæ, brevior secundo et tertio, subæquali quarto.

Alae hyalinæ, irideæ, reticulatione fusca.

Ala anterior regione stigmatica (fig. 2, b), fortiter denseque reticulata; membrana in areis costali et subcostali flavo tincta; venulis in medio interno areæ subcostalis leviter fusco marginatis.

Ala posterior pallidior, reticulatione tenuiore, ad alæ basim pallida.

	♂	♀
Long. corp.....	10 mm.	10'8 mm.
" al. ant.....	11'3 "	12'5 "
" urod.....	28'5 "	20'5 "

Pàtria. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny.

Es semblant a *E. fluminum* Pict. El color del cos més pàllid, les ales diferents i sobre tot els lòbuls del copulador que l'assimilen a l'*E. lateralis* Curt.

NEURÒPTERS

Família ASCALÀFIDS

23. *Ascalaphus bæticus* Ramb. var. *Miegi* Graells. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 9 de juny.

Família MIRMELEÒNIDS

24. *Macronemurus appendiculatus* Latr. Teatinos, Málaga, 20 de juny.
25. *Creoleon plumbeus* Oliv. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Teatinos, Málaga, 20 de juny.
26. *Creoleon V-nigrum* Ramb. Teatinos, Málaga, 20 de juny.

Família NEMOPTÈRIDS

27. *Nemoptera bipennis* Illig. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny. Venta de Cárdenas (Ciudad-Real), comú.

Família CRISÒPIDS

28. *Chrysopa vulgaris* Schn. Fuentálamó, Baeza (Jaén), 16 de juny; Teatinos (Málaga), 20 de juny.
29. *Cintameva formosa* Brau. Baeza (Jaén), 15 de juny.

EMBIÒPTERS

Família ÈMBIDS

30. *Haploembia Solieri* Ramb. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny; Órganos de Despeñaperros (Jaén), 9 de juny.

SOCÒPTERS

Família SÒCIDS

31. *Amphigerontia bifasciata* Latr. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny.

Família MESOPSÒCIDS

32. *Mesopsocus unipunctatus* Müll. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny.

TRICÒPTERS

Família SERICOSTÒMIDS

33. *Sericostoma vittatum* Ramb. Granada, (Fuente del Avellano), 26 de juny.

Família FILOPOTÀMIDS

34. *Chimarra marginata* L. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny.

Família LEPTOCÈRIDS

35. *Leptocerus inæqualis* Mac Lachl. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 8 de juny.

DERMÀPTERS

Família FORFICÚLIDS

36. *Forficula auricularia* L. Álora (Málaga), 22 de juny.

Família LABIDÚRIDS

37. *Labidura riparia* Pall. Álora (Málaga), 22 de juny.

ORTÒPTERS

Família LOCÚSTIDS

38. *Stenobothrus festivus* Bol. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 12 de juny.

39. *Stauroderus apicalis* H. Sch. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 12 de juny; Baeza (Jaén), 15 de juny.
40. *Stauroderus bicolor* Charp. Venta de Cárdenas, Cueva de José María; Baeza (Jaén).
41. *Dociostaurus brevicollis* Eversm. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 12 de juny.
42. *Dociostaurus maroccanus* Thunb. Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 12-16 de juny; Fuentálamo (Baeza, Jaén) 16 de juny, comú en la via del ferrocarril a Linares.
43. *Æolopus strepens* Latr. Baeza (Jaén) 15 de juny. Un exemplar.
44. *Acrotylus patruelis* Sturm. Baeza (Jaén), 15 de juny.
45. *Sphingonotus azurescens* Ramb. Fuentálamo (Baeza, Jaén), 16 de juny. Un exemplar.
46. *Acrydium bipunctatum* L. Cueva de José María. Sierra Morena, Ventas de Cárdenas (Ciudad Real), 10 de juny.

Família TETIGÒNIDS

47. *Ephippiger hispanicus* Fieb. Fuentálamo (Baeza, Jaén), 16 de juny. Molts exemplars, la major part larves i ninfes.
48. *Tettigonia viridissima* L. Almagro (Ciudad Real), 6 de juny, larva i ninfa; Despeñaperros (Jaén), 9 de juny; Fuentálamo (Baeza, Jaén), 16 de juny; adulta.
49. *Barbitistes Fischeri* Yers. Venta de Cárdenas (Ciudad Real), 12 de juny. Bona trovalla.
50. *Decticus albifrons* F. Fuentálamo (Baeza, Jaén) 16 de juny. Un exemplar ninfa.
51. *Platycleis grisea* F. Fuentálamo (Baeza, Jaén), 16 de juny.